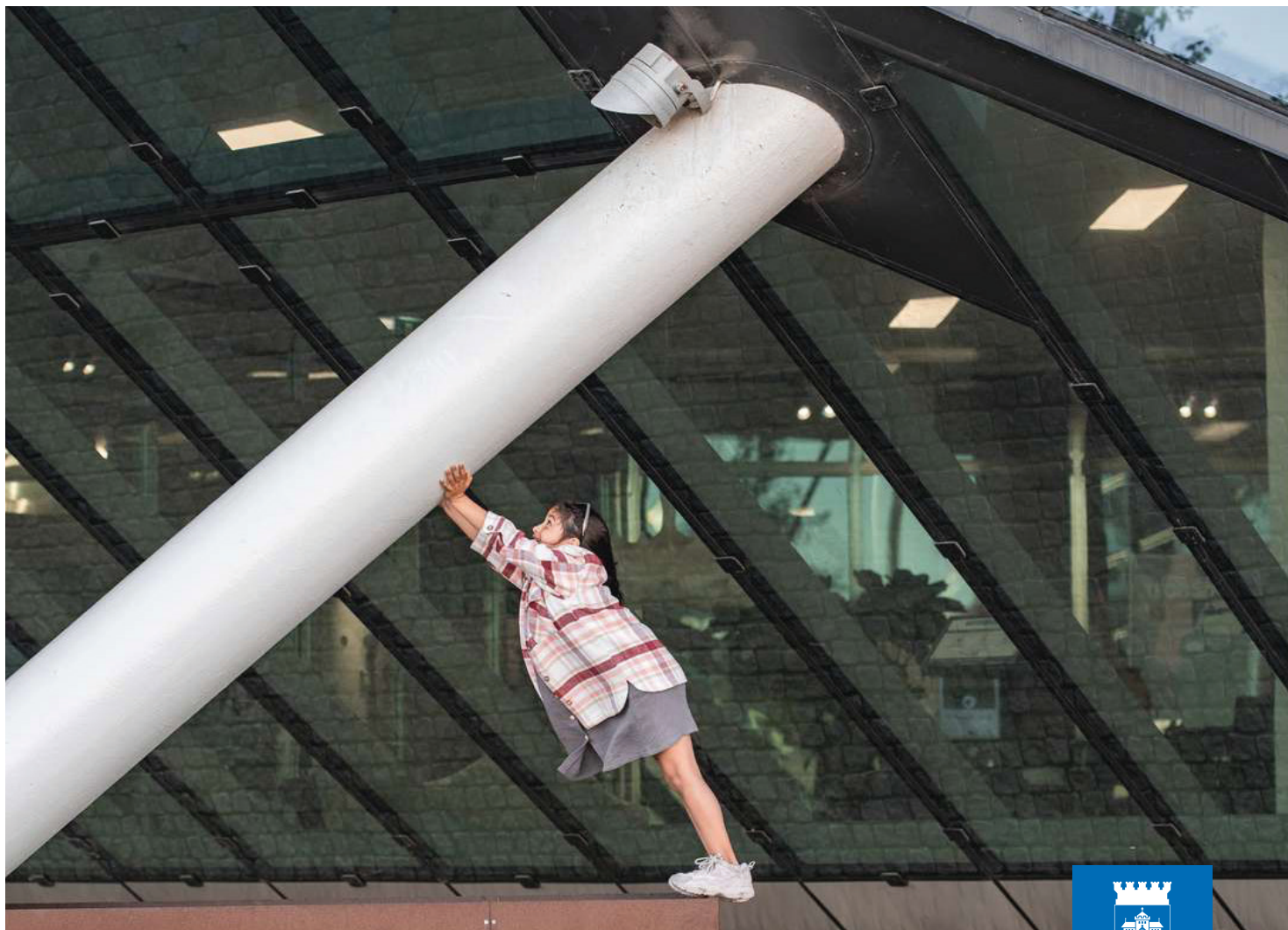

Stadsbyggnadsförvaltningens Verksamhetsplan 2023

Innehållsförteckning

Nämndens uppdrag	2
Förvaltningschefen inleder	3
Sammanfattning av nuläget	4
Nämndens inriktning och mål	7
Målbild	7
Prioriterade områden	8

Stadsbyggnadsnämndens uppdrag är att planera, bygga och förvalta Helsingborg för en hållbar stadsutveckling.

Förvaltningschefen inleder

Under mina nitton månader som stadsbyggnadsdirektör i Helsingborg har jag fått lära känna en fantastisk förvaltning som präglas av ett äkta engagemang, hög kompetens och stor nyfikenhet på omvärlden och en vilja att hela tiden utveckla verksamheten.

H22 City Expo satte förvaltningen på prov. Här fick vi genomföra något som vi aldrig tidigare gjort med höga krav på leverans – samtidigt som den dagliga verksamheten inte fick påverkas negativt. Det klarade vi med bravur. Jag är glad och tacksam att jag fått vara en del av den resa som vi tillsammans varit med om, och som nu fortsätter när vi kastat oss ut från språngbrädan för vidare färd!

Den ekonomiska utvecklingen är i nuläget en av förvaltningens största utmaningar. Under flera år har förvaltningen haft goda ekonomiska resultat, men det ser ut som att vi nu går mot ett par tuffare år. Inför 2023 kommer det att krävas stora ansträngningar för att få en ekonomi i balans.

Efter ett händelserikt 2022 blir 2023 ett år för reflektion och tillfälle att ta vara på allt vi gjort och lärt oss, men också ett år med nya utmaningar och spännande uppdrag. Vi har nya lärdomar, kontakter och insikter med oss efter H22 City Expo som jag vill att vi utvecklar och tar tillvara. De bästa lösningarna hittar vi sällan själva och under arbetet med H22 fick vi utmanas i att arbeta mer tillsammans. De goda resultat vi uppnått i samverkan visar på vikten av att fortsätta samarbeta både inom stadens organisation och med näringslivet, men även med andra kommuner och myndigheter i Sverige och världen. Inspiration och lärande blir viktiga delar för att hitta de bästa lösningarna framåt.

Fortsatt utveckling genom nyfikenhet och samarbete är ett av våra två prioriterade områden 2023. Vi arbetar vidare med vår satsning på innovation, kreativitet och digitalisering för att effektivisera våra interna processer och på så sätt frigöra arbetstid och ekonomiska resurser. Med en ny ekonomisk verklighet blir det extra viktigt att fortsätta utvecklingsresan så att vi även framöver kan erbjuda helsingborgarna en god service och en härlig upplevelse av stadsmiljön.

Stadsbyggnadsförvaltningen har en stor möjlighet att bidra till att staden uppnår sitt mål om klimatneutralitet år 2030. Vi kan göra skillnad genom god fysisk planering, materialval, upphandling och drift. Klimatförändringarna och Helsingborgs läge gör att vi står inför utmaningar när det gäller översvämningar, skyfall och stormar, men även i risk för värmeböljor och torka. Den biologiska mångfalden är hotad. Av dessa anledningar är det självklart att förvaltningens andra prioriterade område handlar om **klimat**.

Ett av nämndens mål 2023 handlar om trygghet. Trygghet är komplext. Vi måste arbeta inom flera olika områden, där fysiska åtgärder och omtänksam gestaltning är en viktig del. Vi behöver också bjuda in till medskapande och medbestämmande liksom samverkan med andra förvaltningar. Och se till att stadsrummet är rent och snyggt. Med andra ord har vi en viktig roll när det gäller trygghet och integration, för vi kan påverka hur människor upplever och använder staden.

Vi planerar, bygger och förvaltar Helsingborg åt människor som bor, besöker och verkar i staden. De är våra uppdragsgivare och kunder – där ska vårt fokus ligga. Det som byggs och planeras ska också bidra till att staden upplevs som vacker, inbjudande och omtänksam!

Med hjälp av innehållet i denna verksamhetsplan hoppas jag att vi kan skapa en gemensam känsla, vilja och ett engagemang för att nå målbilden såväl inom förvaltningen som utåt, med våra invånare, besökare, kunder och företagare: **Tillsammans är vi smarta och modiga. Vi arbetar kreativt och med glädje för en hållbar stad som vi och helsingborgarna är stolta över.**

A blue ink signature of the City Building Director, written in a cursive style.

Sammanfattning av nuläget

Helsingborg växer, men inte lika snabbt som tidigare. Efter tio år med en relativt stor befolkningsökning motsvarande 15 procent, eller över 2 000 personer, per år har tillväxten sedan 2020 minskat. Nuvarande prognos ger en ökning på cirka 1 300 personer eller 0,84 procent per år fram till 2035.

Helsingborg har under de senaste två åren haft ett sjunkande födelsetto och ett lågt flyttnetto. Det låga flyttnettot beror främst på att invånare i familjebildande ålder flyttat till övriga Skåne. Men befolkningsprognosen 2022–2040 förutspår en ökning inom alla åldersgrupper förutom de yngsta barnen. Den största procentuella ökningen kommer ske inom åldersgruppen 80 år och äldre.

För att möta befolkningsutvecklingen och förväntad efterfrågan på bostäder krävs ett varierat tillskott av bostäder, främst krävs förutsättningar för tillskapandet av småhus. Historiskt kan vi se att det byggts färre småhus, stora lägenheter samt ägande- och bostadsrätter när konjunkturen viker och vi kan förvänta oss att efterfrågan påverkas av det högre ränteläget och förväntad nedgång i konjunkturen. Samtidigt kvarstår det demografiska behovet av bostäder för barnfamiljer idag och de närmsta åren.

År 2035 ska Helsingborg vara den skapande, pulserande, globala, gemensamma och balanserade staden för människor och företag. Stadsbyggnadsförvaltningens verksamhetsplan är framtagen utifrån förvaltningens nulägesanalys av våra resultat, förutsättningar och förväntningar om framtiden. Här sammanfattas de prioriteringar som vår förvaltning behöver arbeta med för att lyckas i nämndens uppdrag och inriktning, uppnå nämndens mål och förverkliga förvaltningens målbild. Förvaltningens verksamhetsplan ligger till grund för verksamheternas planering.

När staden växer innebär det en ökad konkurrens om hur marken ska användas. Det handlar om olika bostadstyper, men också om hur kontor, handel, service, industri, logistik, infrastruktur, biologisk mångfald och jordbruk ska prioriteras mot varandra.

Våra största utmaningar

Den ekonomiska utvecklingen är i nuläget en av förvaltningens största utmaningar. Under flera år har Sveriges kommuner och regioner, SKR, gjort bedömningen att ekonomin förväntas bli mer ansträngd, men i början av 2022 såg utvecklingen mer positiv ut än förväntad. Under 2022 har bilden dock ändrats och vi har en skakig världsekonomi med den hösta inflationstakten på över 30 år i Sverige. SKR förutspår i sin prognos från oktober en konjunkturavmattning 2022 och 2023. De bedömer att tillväxten repar sig under 2024 men att en återgång till en konjunktur i balans sker först 2025.

Både de ökande entreprenadindexen (som reglerar driftsentreprenaderna) och elpriset har en stor påverkan på förvaltningens ekonomi. Liksom de ökade materialkostnaderna och långa leveranstider som påverkar våra investeringsprojekt. Flera av förvaltningens inkomna anbud är högre än tidigare men främst påverkas projekten av en stor oförutsägbarhet vad gäller antal anbud och lämnat pris. Stadens bolag har som resultat av det ekonomiska läget pausat vissa planerade investeringsprojekt, vilket kräver en ännu tätare samverkan för att matcha förvaltningens investeringsplan.

De höga kostnadsnivåerna kommer innebära om- och nedprioriteringar i nämndens verksamheter för att få en budget i balans. Detta behöver göras med fokus på invånarna.

Stadens bolag har som resultat av det ekonomiska läget pausat vissa planerade utvecklingsprojekt. Eftersom vi strävar efter att samplanera till exempel beläggningsarbeten och upprustning av allmän plats med de arbeten som NSVA och ÖKAB gör för att minska kostnaderna och begränsa påverkan för invånarna, påverkar dessa beslut även planeringen av vår verksamhet.

Förvaltningen står även inför andra utmaningar. Stadens höga investeringstakt där fler ytor kräver annan typ av skötsel som exempelvis Vattenlekan, men också den om- och nedprioritering som vi behöver utifrån de ekonomiska förutsättningarna för den löpande driften som bidrar till en ökad underhållsskuld för staden.

Klimatförändringarna och Helsingborgs läge gör att vi står inför utmaningar när det gäller översvämningar och skador från både skyfall och stormar men även risker för värmeböljor och torka. Även den biologiska mångfalden är hotad och minskar i en ökande takt. Som stadsbyggnadsförvaltning har vi stor påverkan och det är utmanande att planera, bygga och drifva ett hållbart samhälle. Vi behöver arbeta både med att minska våra utsläpp, genomföra klimatanpassningar och främja den biologiska mångfalden.

Den ökade digitaliseringen skapar möjlighet till effektivisering, utvecklade analyser och bra beslutsunderlag. Arbetet för en digital samhällsbyggnadsprocess skulle skapa en ännu mer effektiv verksamhet och erbjuda smidigare tjänster till våra invånare. Samtidigt bidrar digitaliseringen till en sårbarhet kopplat till driftsäkerhet, data- och informationssäkerhet. Därför måste vi som förvaltning arbeta aktivt med riskmedvetenhet och säkerhetsarbete kopplat till vår digitala miljö.

Sammanfattning av nuläget

Vi behöver stärka och utveckla arbetet med kulturmiljö och arkitektur. Stadsbyggandet i Helsingborg ska kännetecknas av hög kvalitet. Nya byggnader och ombyggnader ska tillföra staden kvaliteter såväl i helhet som i detaljer. Genom väl avvägd gestaltning kan vi höja och bevara värden både för den som bygger och för staden som helhet.

Vi behöver fortsätta ha fokus på trygghet

Trygghet har blivit en allt hetare fråga i samhällsdebatten. Vi möts av motstridiga budskap i media där det ibland sägs att samhället blir mer otryggt och att den grova brottsligheten ökar, och andra gånger att utsattheten för brott är historiskt låg. Paradoxalt nog stämmer båda påståendena och det beror på utvecklingar som pekar i olika riktningar. Den upplevda tryggheten har i Helsingborg länge varit något lägre än i jämförbara städer. Dock visar bland annat mätning från Tryggare Sverige och Trafikverket på en positiv utveckling av tryggheten på Helsingborg C samt Purple Flag-området söder.

Att öka tryggheten är därför fortsatt viktigt för Helsingborg och stadsbyggnadsnämnden har både beslutat om att lyfta trygghetsperspektivet i inriktningen samt i ett trygghetsmål. Förvaltningen är även delansvarig för den stadsövergripande utmaningen ”hur vi kan öka invånarnas trygghet”. Trygghetsarbetet kräver långsiktighet och samverkan med andra aktörer lokalt, regionalt och nationellt.

För att förvaltningen ska kunna nå bästa effekt inom trygghetsarbetet behöver vi paketera och kanalisera vårt arbete. I samband med framtagandet av ny handlingsplan för trygghet kommer vi därför behöva stärka och bredda fokus.

Fortsatt behov av kreativ och innovativ utveckling

Staden har tagit fram fjorton stadsövergripande utmaningar där stadsbyggnadsförvaltningen har ansvar att bidra till utvecklingen av dessa.

En del av förvaltningens arbete med att bidra till de stadsövergripande utmaningarna är att i vårt utvecklings- och innovationsarbete främst fokusera på våra och stadens utmaningar. För att möjliggöra en fortsatt hög utvecklingstakt finns en utvecklingspott med pengar att söka internt. Upplägget med ett innovationsråd på förvaltningen som beslutar om dessa medel blir kvar. Förvaltningen behöver även fortsatt träna effekthemtagning för att vara en lärande organisation som utvecklar arbetssätt som en naturlig del av kärnuppgiften.

De bästa lösningarna hittar vi inte själva och under arbetet med H22 har vi utmanats i att arbeta mer tillsammans. De goda resultat vi uppnått i samverkan visar på vikten av att fortsätta samverka med andra både inom stadens organisation, med näringslivet men även med andra kommuner och myndigheter i Sverige och världen. Inspiration och lärande blir viktiga delar för att hitta de bästa lösningarna framåt.

Framöver behöver vi fortsätta fokusera på hur vi med hjälp av innovation, kreativitet och digitalisering kan effektivisera våra interna processer och därmed frigöra arbetstid och ekonomiska resurser.

Rätt kompetens blir fortsatt viktigt

Mot bakgrund av stadens och förvaltningens utvecklingsbehov och utmaningar behöver vi ha kompetensförsörjning framför ögonen. Vi kommer behöva vidareutbilda oss och rekrytera viss kompetens som vi tidigare inte haft, inom bland annat säkerhet- och klimatområdet.

Under pandemin har vi på förvaltningen fått ett stort antal nya kollegor vilket skapar behov av att mötas och arbeta med den gemenskap och kultur som vi på förvaltningen är bärare av. Där vi under arbetet med H22 City Expo har testats och visat på att vi har varandras bästa för ögonen och är en hjälpsam, flexibel och lösningsfokuserad förvaltning.

Stadens inriktningar 2023–2026

Utöver våra och stadens utpekade utmaningar finns fyra tvärsektoriella inriktningar, beslutade av kommunfullmäktige, som är viktiga att arbeta med för att utvecklingen ska gå mot stadens vision.

Helsingborg ska

- öka innovationskraften för att säkra en effektiv välfärd
- upplevas tryggt och vara säkert
- ha en hög sysselsättning där fler kommer i arbete
- vara en stad med hög livskvalitet som siktar på klimatneutralitet 2030.

Nämndens inriktning och mål

Nämndens inriktning: Staden ska upplevas ren och kännas trygg för alla oavsett tid på dygnet. När staden växer med bostäder och verksamhetsytor ska den göra det med variation och stor hänsyn till livskvaliteten för dagens helsingborgare.

Nämndens mål:

Vi ska genom trygghetsskapande åtgärder i det offentliga rummet bidra till att stadens trygghetsindex för allmän plats ökar till minst 60 år 2023.

Motivering

Olika mätningar visar att tryggheten i Helsingborg upplevs lägre än i jämförbara städer. Vi behöver med hjälp av åtgärder i det offentliga rummet hantera både den upplevda och den faktiska tryggheten. Det kan handla om hur vi planerar, utvecklar och förvaltar staden. Stadens trygghetsindex för allmän plats mäter förändringen mellan åren baserat på ett antal nyckeltal som är relevanta för stadens systematiska brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbete.

Stadsbyggnadsförvaltningen ska främja möjligheterna till ökat byggande av småhus (villor, radhus, parhus). Som en del i detta ska förvaltningen prioritera planer och utbyggnad av områden som möjliggör ökat byggande av småhus. 2023 ska därmed detaljplaner innehållande minst 150 nya småhus antas/tillstyrkas i stadsbyggnadsnämnden för att till 2024 ökas till 200 årligen.

Motivering

Helsingborg har under de senaste tio åren haft en relativt stor befolkningsökning med en tillväxt motsvarande 15 procent. Under flera år har tillväxten legat på över 2 000 personer per år. Under 2020 minskade den till strax över 1500 per år och förväntas vara så under kommande år, även om befolkningsutvecklingen under 2021 varit lägre än väntat. Tillväxten består i såväl ett positivt födelse-netto som flyttnetto och under sommaren 2021 nådde staden 150 000 invånare.

Under samma period har staden haft ett relativt stort byggande och en tydlig inriktning mot många och ofta mindre hyresrätter. Dock visar den demografiska utvecklingen en förväntad ökning av hushåll i de åldersgrupper där många efterfrågar småhus. Även stadens tomtkö har under de senaste tre åren haft en markant ökning av köande personer. Stadens nyligen beslutade Översiktsplan, ÖP2021, har identifierat flera relevanta utvecklingsområden i kommunens mindre orter i kollektivtrafikhärlägen.

Under åren 2022–2026 har kommunstyrelsen som målbild att under en mätperiod av fem år uppgå till ett genomsnittsvärde om minst 250 småhus per år. För att möta den förväntade efterfrågan på småhus samt bidra till kommunstyrelsen målbild finns ett behov av att stadsbyggnadsförvaltningen tar fram detaljplaner och främjar utveckling som stödjer detta. I nuläget finns planer i buffert med möjlighet till bebyggelse av cirka 300 småhus. Långa processer gör att målvärdet kan ökas framåt med start på 150 för att förslagsvis ökas till 200 år 2024.

Stadsbyggnadsförvaltningens målbild

Tillsammans är vi smarta och modiga. Vi arbetar kreativt och med glädje för en hållbar stad som vi och helsingborgarna är stolta över.

Stadens målbild

Tillsammans gör vi Helsingborg till en av de bästa städerna att leva och verka i 2027. Vi når målet med hjälp av samspel och innovation.

Prioriterade områden

Med utgångspunkt i förvaltningens nuläge finns det flera områden vi behöver genomföra förflyttningar inom. Inför 2023 har vi identifierat att vi genom de prioriterade områdena *klimat och fortsatt utveckling genom nyfikenhet och samarbete* kan skapa förflyttningar inom förvaltningens uppdrag.

Fortsatt fokus på klimat

Med anledning av Helsingborgs stad medverkan i Viable Cities satsning Klimatneutrala städer 2030 skrev staden i december 2022 under Klimatkontrakt 2030. Genom att signera kontraktet styrker Helsingborg ytterligare ambitionen om att nå klimatneutralitet till 2030.

Den antagna klimat- och energiplanen pekar ut riktningen för stadens arbete. För att bidra till en positiv utveckling och minskade utsläpp behöver vi involvera klimatfrågan i alla våra verksamheter.

Stadsplanering används som ett verktyg för att påverka utvecklingen mot en grönare omställning och förvaltningens beslut och upphandlingar har stor påverkan på klimatet. Många förändringar handlar om att minska energianvändningen och utsläppen av växthusgaser samt att använda begränsade resurser på ett mer effektivt sätt.

Vi behöver fortsätta göra fysiska insatser i miljön för att minska påverkan av klimatförändringarna. Idag förbereder vi oss genom bland annat naturbaserade åtgärder mot erosion och skyfallsytor. Vi arbetar kontinuerligt med att planera för klimatanpassningsåtgärder och i största möjliga mån genomföra dem i samband med andra projekt. Stigande havsnivåer och skyfall är stora utmaningar för Helsingborg. Vi tar därför fram en handlingsplan för klimatanpassning som ger oss vägledning och prioritering för vilka åtgärder vi ska genomföra fram till 2035.

Vi behöver utöka vår kunskap kring förvaltningens klimatpåverkan samt skapa en ännu tydligare bild av det arbete vi gör på förvaltningen idag. Därefter kan vi identifiera vilka delar inom vårt uppdrag som genom förändring kan göra störst skillnad och därmed identifiera effektiva utvecklingsmöjligheter.

Vi behöver även fortsätta höja vår kompetens inom området och att till exempel lära mer inom att beräkna koldioxidutsläpp. Vi behöver även lära mer om vilka material som ger minst klimatpåverkan under sin livslängd så att vi kan göra bäst val och även öka möjligheten till återbruk.

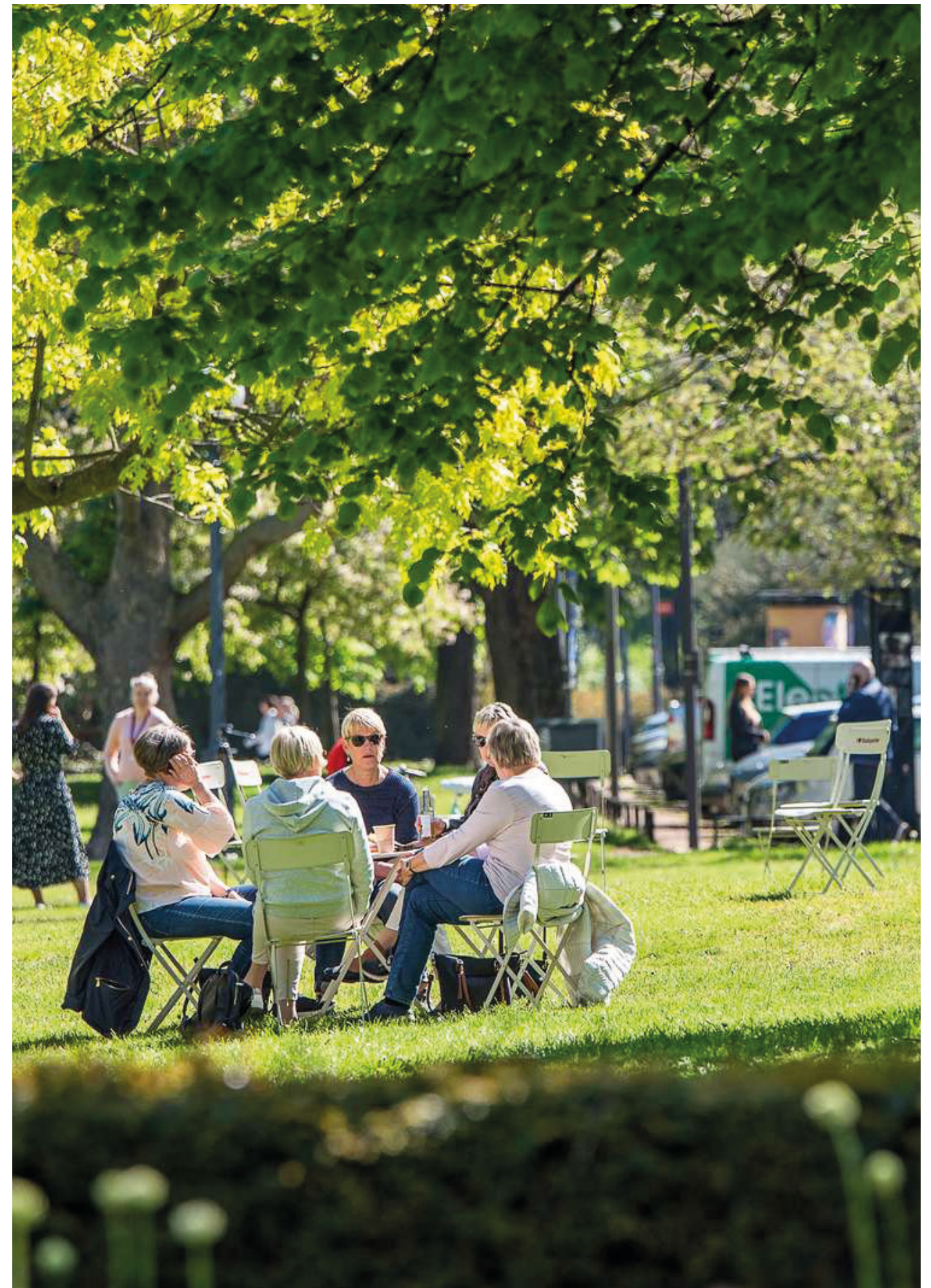
Fortsatt utveckling genom nyfikenhet och samarbete

Snabba förändringar i vår omvärld och stora utmaningar ställer höga krav på oss som stad. Ambitionen är tydlig: att fortsätta stärka utvecklings- och innovationskraften inom förvaltningen för att hantera våra utmaningar och en allt mer ansträngd ekonomi.

Efter H22 har många ögonen på Helsingborg. Det ska vi ta vara på. Vi behöver vara nyfikna och fortsätta utforska hur vi kan arbeta smartare tillsammans med varandra inom förvaltningen, men även med andra förvaltningar, andra kommuner, näringsliv, akademien, föreningar och invånare. Innovation och utveckling behöver inte innebära ny teknik, men gör det ofta. Vi ska utforska hur vi kan jobba mer datadrivet med att analysera information, jobba smartare med teknik som artificiell intelligens (AI) och ta vara på digitaliseringens möjligheter. Vi ska blicka utåt och hämta hem lösningar från andra, vi ska ha koll på statliga och europeiska medel som går att söka och vi ska samarbeta över gränser.

Vi behöver nu säkerställa och befästa de arbetssätt och strukturer som etablerats under de senaste åren. Vi behöver även arbeta för att de projekt och arbetssätt, som etablerades inom ramen för H22, skapar värde och leder till en utveckling och effektivisering av vår kärnverksamhet.

Vi ska vara modiga och ha fokus på framtiden.

HELSINGBORG

Stadsbyggnadsförvaltningens verksamhetsplan 2023

År 2035 ska Helsingborg vara den skapande, pulserande, globala, gemensamma och balanserade staden för människor och företag. Stadsbyggnadsförvaltningens verksamhetsplan är framtagen utifrån förvaltningens nulägesanalys av våra resultat, förutsättningar och förväntningar om framtiden.

Här sammanfattas de prioriteringar som förvaltningen behöver arbeta med för att lyckas i nämndens uppdrag och inriktning, uppnå nämndens mål och förverkliga förvaltningens målbild. Förvaltningens verksamhetsplan ligger till grund för verksamheternas planering (på avdelnings- och enhetsnivå).